TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

UBND Thành phố Huế quyết định đầu tư chỉnh trang Cồn Hến

17:43 15/08/2025

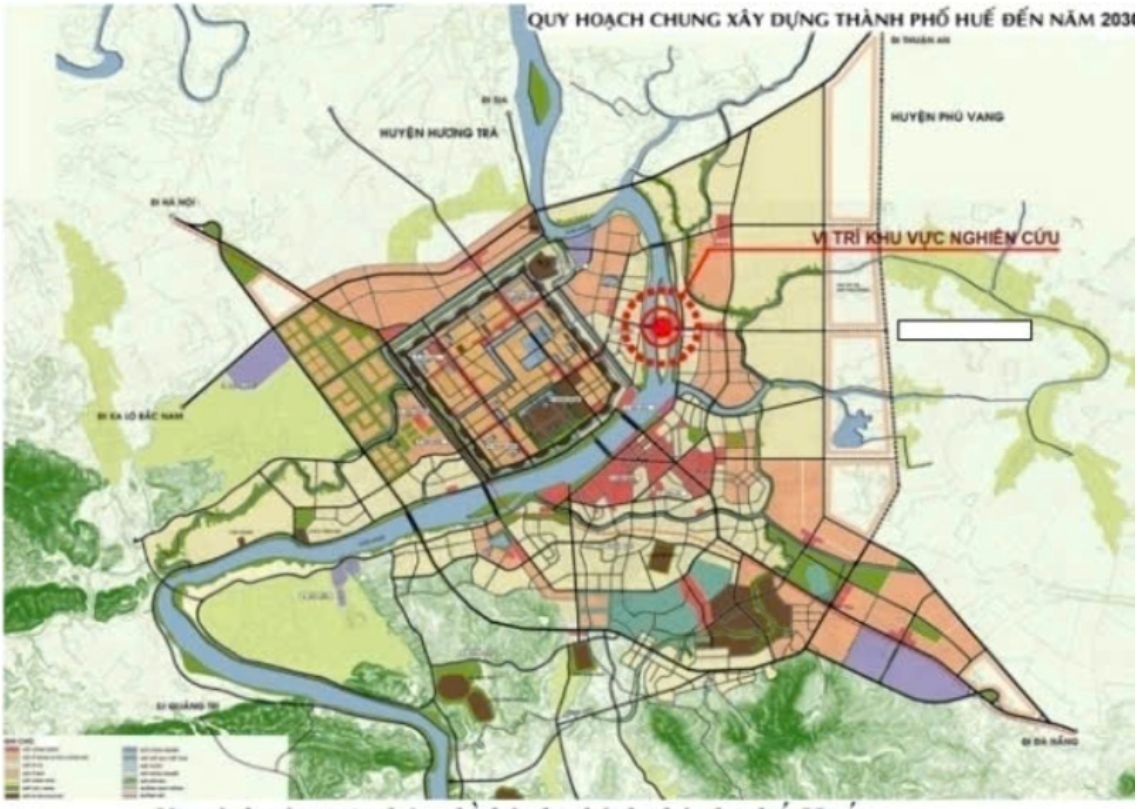
Ngày 21/7/2025, UBND Thành phố Huế có công văn số 9621/UBND-XDCB giao trách nhiệm cho các Ban Quản lý dự án và sở, ngành liên quan thẩm định, thiết kế, bố trí vốn đầu tư, chỉnh trang nhiều hạng mục ở Cồn Hến, phường Vỹ Dạ giai đoạn 2026- 2030, xứng tầm là điểm du lịch đặc trưng của Thành phố.

Cồn Hến nhìn từ trên cao, giữa sông Hương

Bài 1: Cồn Hến xưa và nay

Cồn Hến là dải đất bồi giữa dòng Sông Hương, chia sông Hương làm 2 nhánh xuôi về Bao Vinh. Cồn Hến xưa có tên là xứ Trung Lưu Cồn Cạn lớn, thuộc Tổng Phú Xuân (nay là phường Vỹ Dạ, Thành phố Huế) để phân biệt với các Cồn Cạn nhỏ xung quanh.

Vị trí dự án trên bản đồ hành chính thành phố Huế

Điểm dự án

Về mặt phong thủy, người xưa thường ví Cồn Hến là "Rồng Xanh" tức là Thanh Long (Tả Thanh Long, Hữu Bạch Hổ) của Kinh thành Huế. Về hình thái, có người nói Cồn Hến nhìn từ trên cao xuống giống như trái tim đang tuổi xuân thì xanh tươi, mạnh mẽ; người nhìn từ Cầu Chợ Dinh thì nói giống như một chiếc lá dập dềnh trên làn nước, người thì ví Cồn Hến như một con thuyền đang trôi lững lờ trên sông Hương…

Cụ Ngô Thùy tiếp xúc với lãnh đạo Thành phố Huế

Theo cụ Ngô Thùy, năm nay đã bước qua tuổi 100 cho biết, Cồn Hến có lịch sử hình thành khác với các làng xã khác. Từ xưa do xung quanh đoạn sông Hương xứ Trung Lưu Cồn Cạn rất nhiều tôm cá, đặc biệt là hến đã thu hút những người làm nghề cào hến, soi tôm cá tụ hội lập thành phường nghề, gọi là "Phường Hến" chủ yếu sống ở khu vực đầu Cồn Hến nhìn từ Cầu Trường Tiền xuống. Phường Hến chỉ là nhóm nhỏ ít người do ông họ Huỳnh đứng đầu. Năm Thiệu Trị thứ 6 (1846) có ông Họ Trần (theo gia phả họ Trần để lại, đó là Tứ Thế Cao Tổ Trần Văn Núc lúc đó làm Dịch mục, rồi Thủ bộ của Tổng Phú Xuân về ngụ cư Xứ Trung Lưu Cồn Cạn Lớn cùng với các Họ Ngô, Nguyễn, Đặng, Hồ, Huỳnh, Trương... , *"đã có công khai phá, bỏ công của làm đơn từ xin Đức Vua cho thành lập miền đất mới đang là một cồn cát nhỏ nổi giữa dòng sông Cái (sông Hương)"*.

Đình Làng Bồi Thành (Cồn Hến)

Vua Thiệu Trị chấp nhận, sắc phong cho Ngài Trần Văn Núc là Khai canh của làng, đặt tên là Làng Bồi Thành (Làng Bồi mà Thành), cấp đất hương hỏa có diện tích 14 mẫu 6 sào 2 tấc 4 phân 5 ly. Hiện nay hàng năm Lễ Thu tế đều có tục rước Thần vị của Ngài Khai canh từ Nhà thờ Họ Trần về Đình Làng Bồi Thành (ngay mặt tiền đường Ưng Bình bây giờ) để cúng tế.

Rước Thần vị về Đình Làng trong Lễ Thu tế

Trước năm 1975, Cồn Hến được chia thành 04 khu vực: Khu vực thuyền bè sống ở quanh các cồn cát làm nghề sông nước gọi là Vạn đò Lê Bình, còn trên đất liền là Giang Hến, Trung Lưu và Bồi Thành (sau Giang Hến và Trung Lưu nhập lại thành Trung Giang); sau 1990 Vạn đò Lê Bình cũng xóa sổ, khi Nhà nước đưa toàn bộ lên tái định cư trên đất liền Phú Mậu. Do lịch sử để lại nên Cồn Hến hình thành không phải kiểu "Làng trên, xóm dưới" mà "Phường trên, xóm giữa và Làng dưới"

Di chỉ của Làng được con dân tôn tạo

Cồn Hến có diện tích đất liền là 23,88ha, theo hiện trạng có 80% dân cư sinh sống chỉ 20% đất nông nghiệp (chủ yếu khu vực cồn dưới- Bồi Thành). Cồn Hến có chiều dài chừng 1,5km, nơi rộng nhất 230m (trục đường chính Ưng Bình). Cồn Hến có trên 1200 hộ dân, gần 5000 người, chia thành 03 Tổ dân phố là 11, 12 và 13.

Do vị trí được thiên nhiên ưu đãi, nhiệt độ rất lý tưởng trung bình năm là 25,2 độ; nằm giữa dòng Sông Hương, ngay trung tâm thành phố Huế, khoảng cách di chuyển ngắn nên du khách trong và ngoài nước đến tham quan rất đông, nhất là các ngày lễ tết, cuối tuần. Cồn Hến còn là nơi gắn liền với nhiều món ăn đặc sản truyền thống của vùng đất Cố Đô, trong đó có cơm hến và chè bắp nức tiếng gần xa.

Cồn Hến là nơi trồng bắp (ngô) nổi tiếng

Nhiều cụ cao niên kể lại, do vị trí đẹp, ngoài Cồn Cạn lớn (Thanh Long), phía trên nhìn từ cầu Trường Tiền xuống còn có 5 cồn cát nhỏ mà người ta hay nói là "mắt rồng" nên nhiều triều đại đã cho Cồn Hến là vượng địa, có thể khởi nghiệp lớn nên muốn chọn làm nơi xây lăng, đắp mộ nhưng tất cả đều không thành hoặc ngăn cản dòng chảy để bùn cát bồi lắng làm "mù mắt rồng" (!!!)...

Tất cả đều là giả thiết, truyền khẩu, chỉ biết rằng Cồn Hến được UBND tỉnh Thừa Thiên Huế (cũ) đưa vào quy hoạch từ năm 1998 là ***"Khu Du lịch sinh thái và***

Dịch vụ giải trí cao cấp". Trong đó, tổng diện tích nằm trong diện quy hoạch là 26,4ha, trong đó đất liền là 23,8 ha và diện tích mặt nước bao quanh Cồn Hến 2,6 ha. Tại quy hoạch chi tiết 1/500 số 1203/QĐ- UBND ngày 26/6/2015, Cồn Hến được vẽ thành một vùng trắng dân, chỉ giữ lại một số công trình văn hoá như Đình, chùa, các cơ sở tôn giáo... Trong đó, Cồn Hến được phân chia nhiều phân khu chức năng như Khu du lịch dịch vụ 7.884m2, khu nghỉ dưỡng cao cấp rộng hơn 74.367m2, quảng trường, nhà hát nghệ thuật, tượng đài, khu bến thuyền du lịch...

Các quán cơm hến đang nổi lên, thu hút du khách gần xa

Sau 25 năm quy hoạch treo, ngày16/06/2022, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế có công văn số 233/TB-UBND thông báo kết luận của Chủ tịch Nguyễn Văn Phương về ***"Phương án điều chỉnh Quy hoạch chi tiết xây dựng khu vực Cồn Hến, Thành phố Huế"***. Theo đó "Quá trình xây dựng phương án quy hoạch khai thác dịch vụ du lịch với khối lượng giải phóng mặt bằng lớn là không khả thi cho việc tổ chức thực hiện. Mặt khác khu vực này với việc tồn tại dân cư hiện hữu với đời sống văn hoá, gắn liền hoạt động nghề nghiệp đặc trưng cần thiết giữ lại, khai thác bổ sung thêm yếu tố độc đáo cho khu vực Cồn Hến".

cơm hến, chè bắp tạo nguồn thu nhập cho người lao động

Tiếp đó, dù quy hoạch điều chỉnh Cồn Hến chưa được phê duyệt nhưng để sớm thúc đẩy Cồn Hến phát triển, bảo đảm sinh hoạt cho người dân, UBND Thành phố Huế quyết định đầu tư trung hạn chỉnh trang Cồn Hến giai đoạn 2026- 2030 nên ngày 21/7/2025, UBND Thành phố Huế có công văn số 9621/UBND-XDCB giao trách nhiệm cho các Ban quản lý dự án và các Sở ngành liên quan thẩm định, thiết kế, bố trí vốn đầu tư, chỉnh trang nhiều hạng mục ở Cồn Hến (Vỹ Dạ) Huế. Theo đó, xem đây là công trình trọng điểm của Thành phố giai đoạn 2026-2029.

Bài 2: Gần 1.000 tỉ đồng, đầu tư, chỉnh trang Cồn Hến

Trần Minh Tích